

Prövningsnämnderna

MALMÖHUS LÄN:

Värdeminskning å tvättmaskin

TN hade vägrat avdrag för värdeminskning å tvättmaskin (i enfamiljsvilla). I besvären framhölls, att då i av TO åberopade anvisningar för taxeringsarbetet utsagts, att avdrag av ifrågavarande slag icke skulle medgivas, man med tvättmaskin syntes ha avsett sådan maskin, tillhörande de mindre typerna, som vore rörlig eller i varje fall icke fast förenad med byggnaden. I förevarande fall rörde det sig om en maskin, som utgjorde en kombination av tvättmaskin och centrifug — med en vikt överstigande 300 kg. — och som för sin användning oundgängligen krävde att vara fast förenad med underlaget. Maskinen vilade på ett betongfundament, vari erforderligt antal järndubbar hade fastgjutits. Den kunde sålunda i sådant avseende jämföras med en värmepanna. Kostnaden för maskinen hade inklusive erforderliga motorskydd ej understigit 2 400 kr. Den finge därför likaväl som en ordinär värmepanna i en villa eller ett oljeeldningsaggregat vara att räkna till dyrbarare anordning.

TO framhöll, att oavsett att en tvättmaskin kunde betinga ett högt pris den likväl icke kunde räknas som en med fastigheten samhörande anläggning och detta även om det av tekniska skäl ansåges behöfligt att skruva fast maskinen vid un-

derlaget. Den kunde i regel ganska lätt skruvas loss igen och flyttas från fastigheten, utan att dennas beboelighet bleve lidande därpå. Då i ärendet berörda tvättmaskin dessutom icke torde ha haft annat ändamål än att vara ett hjälpmedel vid utförandet av vissa sysslor i klagandens eget hushåll, avstyrkte han bifall till besvären.

TI delade TO:s uppfattning och åberopade dessutom RÅ 1941 not. 614. PN avslog besvären.

Periodiskt understöd

Klaganden arrenderade jämte två syskon en jordbruksfastighet. TN beskattade honom för 1/3 av nettointäkten. Klaganden vitsordade åtgärdens riktighet men yrkade avdrag för periodiskt understöd med samma belopp, enär det av syskonen, som skötte jordbruket icke hade delat med sig av inkomsten. TI underströk, att, enligt vad av handlingarna kunde utläsas, arrendet vore ett försörjningsarrangemang. PN biföll besvären.

Förvaltningsbolags avdrag för förvaltningskostnader

Bolaget, vars huvudsakliga tillgångar utgjordes av främmande aktier, hade förutom ej skattepliktig intäkt av aktieutdelningar på 268 863 kr, även ränteintäkter å 23 742 kr. Från sistnämnda intäkter medgav TN

avdrag för utgiftsräntor med 4 806 kr och för förvaltningskostnader med 1 187 kr. Härvid hade avdraget för utgiftsräntorna beräknats till 28,5 % av totala ränteutgifterna, d. v. s. samma proportion som förhållandet mellan tillgångar ej bestående av främmande aktier och bolagets samtliga tillgångar vid årets slut. Avdraget för förvaltningskostnader hade beräknats till 5 % av ränteinkomsten.

I sina besvär yrkade bolaget, att avdrag för förvaltningen skulle medgivas med 48 424 kr, och åberopade därvid bl. a. RÅ 1946 not. 331.

TI framhöll, att enligt tidigare utslag av regeringsrätten, RÅ 1932 not. 284, hade avdrag förvägrats förvaltningsbolag för förvaltningskostnader belöpande på innehav av främmande aktier och att enligt RÅ 1942 not. 842 hade avdrag medgivits för förvaltningskostnader med 5 % av den skattepliktiga intäkten. Det av bolaget åberopade utslaget syntes knappast jämförbart då där avsåges kostnader, som fysisk person haft i sina olika förvärvskällor.

PN avslag besvärerna.

Beskattning av dagersättning på grund av försäkring

Klgdn hade skadats vid färd med automobil, som ej förts av honom själv. Föraren av bilen hade av domstol förpliktats utgiva skadestånd till klgdn. Domen överklagades men enligt uppgift kom målet ej vidare, enär överenskommelse med försäkringsbolaget uppnåddes. Enligt denna överenskommelse skulle klgdn förutom ersättning för läkarevård o. dyl. erhålla viss ersättning, vilken beräknats med hänsyn till vad han kunde antagas ha förtjänat, därest han varit arbetsför. I besvärerna gjordes gällande, att ersättningen jämlikt 32 § KL icke vore att hänföra till skattepliktig inkomst. TI hävdade, att den av klgdn uppburna ersättningen i realiteten icke vore en försäkringsersätt-

ning utan ett skadestånd från automobilens förare. Att detta skadestånd sedan på grund av en försäkring utbetalats av ett försäkringsbolag torde i och för sig sakna betydelse i beskattningshänseende. Skadestånd vore icke i 19 § KL undantaget från skatteplikt. Han kunde bl. a. åberopa ett uttalande i Geijers m. fl. Skattehandbok, att ersättning vid personskada torde vara skattepliktig inkomst, om den utgjort ersättning för minskad arbetsförtjänst under kortare tid än den skadades livstid. TI stödde sig dels på detta uttalande dels på regeringsrättens utslag år 1948 ref. 5 och yrkade avslag å besvärerna PN följde TI.

Förtäckt utdelning

Ett aktiebolag hade registrerats den 19 mars 1950 med ett aktiekapital å 70 000 kr. Detta belopp hade hela tiden stått som en bolagets fordran å aktieägarna. TN hade bedömt aktieägarnas befrielse från att erlägga ränta å skulden till bolaget såsom förtäckt utdelning och beskattat bolaget för 3 % ränta å 70 000 kr. Bolaget invände: Bolaget hade bildats för att övertaga en fastighet. Då det visat sig skattetekniskt olämpligt att förvalta en fastighet i aktiebolagsform, hade något köp ej skett. Något aktiekapital hade i praktiken aldrig inbetalats utan endast redovisats bokföringsmässigt. Omedelbart efter bolagets bildande hade "aktieägarna" uppdragit åt den som i besvärsmålet förde bolagets talan att antingen likvidera bolaget eller försälja detsamma. Ombudets hustru hade då inköpt bolaget ("dock icke något av det s. k. aktiekapitalet") för 100 kr. och inskrivits som styrelse, varvid bolaget omändrats till enmansbolag. Efter denna tidpunkt hade ombudet träffat avtal om överlåtelse av bolaget, varvid de nya ägarerna själva skulle inbetala aktiekapitalet till bolaget, men på grund av registreringstekniska svårigheter hade

omregistrering ännu icke ägt rum. Vederbörliga handlingar hade dock inlämnats till Patent- och Reg.-verket. Något kapital å 70 000 kr. hade sålunda icke funnits. Köparen av bolaget (hustrun) ägde icke någon förmögenhet, varför beloppet ej kunnat inbetalas till bolaget. Någon ränta kunde under sådana omständigheter icke uppkomma. Transaktionen vore en normal händelse inom den gemensamma firman.

TI framhöll, att den omständigheten, att bolaget ej drivit någon rörelse under den ifrågavarande tiden (9 mån.), syntes sakna betydelse. Vad bolaget i övrigt hade anfört borde ej föranleda ändring i taxeringen. PN avslog besvären.

STOCKHOLM STAD:

Prövningsrätt

En person anförde besvär över åsatt taxering efter besvärstidens utgång. PN beslöt, att icke upptaga besvären till prövning.

Beslutet överklagades hos KR. Denna återförvisade ärendet till PN. PN upptog det nu till prövning med stöd av 123 §, mom. 3, vilken bestämmelse tillkommit efter det PN första gången handlade ärendet.

Materiellt är det intet att säga om fallet. Hade det gällt en senare taxering efter mom. 3:s tillkomst hade besvären utan vidare upptagits. Men det är måhända dock en smula underligt att besvär på detta sätt kunna upptagas efter återförvisning, fast nu gällande lag ej gällde, då besvären först handlades.

Avdrag för utländsk skatt

En person med inkomst av fastighet i Danmark erhöll ej av TN avdrag för i Danmark erlagd fastighetsskatt. PN gjorde ej ändring.

I och för sig förefaller det ju riktigt och rimligt, att sådan utgift borde få avdragas. Dubbelbeskattningsavtalet innehåller emellertid

ingenting härom. Och ej heller den i år antagna lagen om avdrag för utländska skatter. Denna nya lag talar endast om skatt på intäkt eller på förmögenhet men nämner ingenting om utländska objektskatter. Härav måste man ju dra den slutsatsen, att avsikten icke är, att även dessa skola inrymmas. Det ligger ju närmast till att just objektskatter borde få avdragas, och då man helt förbigår dem, kan det icke gärna bero på något annat än att det icke avsetts, att även de skola få avdragas. Det kan synas förvånande och har icke motiverats, men själva faktum kommer man icke ifrån.

Besvärsmått

Äger make att utan fullmakt anföra besvär över andra makens taxering? Enligt vanliga regler för makes rätt att företräda andra maken lär fullmakt vara erforderlig. Det synes emellertid kunna ifrågasättas, om så måste vara fallet även vid överklagande av taxering. Den klagandes skatt är ju nämligen beroende jämväl av hur maken taxerats och det kan ju förefalla underligt, om en person ej skulle äga anföra besvär över omständigheter, som påverka hans skatt. I regel torde det väl icke möta några större svårigheter att anskaffa en fullmakt, men fall kunna uppenbarligen förekomma, då detta ställer sig svårt.

Frågan kom icke att drivas till sin spets, eftersom besvären i alla handlingar voro för sent inkomna och icke kunde upptagas till prövning, även om fullmakt förelegat eller besvär anförts av vederbörande make själv, men frågan föranledde diskussion. Såvitt veterligt har problemet icke varit föremål för bedömning i högsta instans.

Husföreståndarinna

1) Hemskild person behandlas ju i vissa hänseenden som ensamstående. Hans

ortsavdrag vid statliga taxeringen reduceras med stigande inkomst för att så småningom helt försvinna.

Hemskild hade under beskattningsåret haft hemmavarande barn för vilket allmänt barnbidrag utgått samt husföreståndarinna. TN medgav ortsavdrag för ensamstående. Efter besvär medgav PN avdrag för ogift skattskyldig med barn men ej för husföreståndarinna. I lagen § 8, mom. 1, st. 3 står nämligen att med ogift jämställs änklings, änka och frånskild (vilket f. ö. får anses tämligen självklart). Hemskild är däremot ej där nämnd.

En ledamot reserverade sig för bifall, enär man med ogift synes böra förstå detsamma i lagens alla paragrafer och icke endast i somliga.

2) En person fick med sin husföreståndarinna ett barn i april månad. Äktenskap ingicks i juli. TN medgav ortsavdrag som för ensamstående.

Efter besvär yrkade TI att ortsavdrag med 2 000 kr. skulle medgivas, (hemmavarande barn) men att avdrag för husföreståndarinna skulle vägras. Den skattskyldige hade nämligen icke haft husföreståndarinna under större delen av året och ej heller varit gift under större delen.

PN medgav avdrag med 3 000 kr. Tiden då numera hustrun varit husföreståndarinna och tiden som gift syntes skäligen böra sammanslås till en period.

Bidrag till stipendiefond

Sparbankernas bank hade av TN vägrats avdrag för bidrag 10.000 kr till Svenska sparbanksföreningens stipendiefond.

Banken yrkade hos PN avdrag, enär bidraget i realiteten vore att jämställa med förvaltningsutgift. Dugliga och kunniga sparbankstjänstemän underlättade bankens arbete varigenom förvaltningsutgifterna hölls nere. I verkligheten vore det detsamma som bidrag för utbildning av bankens egna tjänstemän.

PN avslög besvären, enär fondbildning med obeskattade vinstmedel icke kunde vara tillåten. Då stipendier från fonden sedermera utdelas, kan det förmodas, att dessa icke utgjorde skattepliktig inkomst för mottagaren, vilket däremot vore fallet med bidrag från banken till egna tjänstemäns utbildning.

Reducerad livränta

En person erhöll år 1950 livränta avseende åren 1943—50 grundande sig på skada under militärtjänstgöringen 1942. TN tog upp hela beloppet reducerat med hänsyn till mottagarens ålder.

I besvär yrkades eftertaxering så att beloppet fördelades på flera år. TI yrkade, att beloppet i sin helhet, alltså utan reducering, skulle beskattas.

PN fastställde med 7 röster mot 2 TN:s beslut. Att eftertaxera torde vara uteslutet. TI:s yrkande baserades därpå att det i dylikt fall ej vore fråga om olycksfall i arbete, vilket PN däremot ansåg att det var.

Avdrag för skuld

TN vägrade en skattskyldig avdrag för skuld till NK, för kontrakterad hyra för år 1951 och för beräknad kvarstående skatt enligt 1951 års taxering. PN gjorde ej ändring. I fråga om "hyresskulden" och den beräknade skatten torde någon tvekan ej behöva råda. Däremot synes det tveksamt, om avdrag för skuld till en affär kan vägras. Det skedde med den motiveringen, att det av deklarationen icke framginge, huruvida hushållskassa vore upptagen som tillgång och att avdrag för hushållsskulder då heller icke kunde medgivas. Skulden belöpte sig å andra sidan till nära 4 000 kr. och det är måhända tveksamt, om en hushållskassa kan förutsättas uppgå till dylikt belopp.